

กระทู้ถามที่ ๕๒๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

เรื่อง การจัดระบบเขตพื้นที่จำหน่ายนม

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ตามที่รัฐบาลได้มีโครงการนำร่องการจัดระบบเขตพื้นที่จำหน่ายนม โดยมีการกำหนดให้จัดซื้อนมพร้อมดื่ม (นมโรงเรียน) จากผู้ประกอบการแปรรูปนมที่กรมปศุสัตว์กำหนดให้ จำนวนเพียง ๘๐ รายเท่านั้น ทำให้เกิดการผูกขาด ผู้บริโภคและสถานศึกษาต้องซื้อนมในราคาที่สูง และอาจได้นมคุณภาพต่ำ จึงขอเรียนถามว่า

๑. การจัดเขตพื้นที่จำหน่ายนมทำให้เกิดการผูกขาด ผู้บริโภคและสถานศึกษาต้องซื้อนมในราคาที่สูง รัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีหลักประกันอย่างไรที่จะให้แน่ใจการจัดเขตพื้นที่จำหน่ายนมซึ่งจะไม่ทำให้เกิดปัญหากระทบต่อโครงการนมโรงเรียนของเด็กนักเรียนตามชนบท

๓. รัฐบาลมีมาตรการในการควบคุมคุณภาพนม โดยเฉพาะนมในโครงการนมโรงเรียนตามชนบทอย่างไร และขอทราบวิธีการดำเนินการในการควบคุมโดยละเอียด

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นคร มาฉิม

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

จังหวัดพิษณุโลก

คำตอบกระทู้ถามที่ ๕๒๒ ร.

ของ นายนคร มาจิมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพิษณุโลก
เรื่อง การจัดระบบเขตพื้นที่จำหน่ายนม

ข้าพเจ้า นายชูชีพ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนางสุดารัตน์ เกตุราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง การจัดระบบเขตพื้นที่จำหน่ายนม ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า การจัดเขตพื้นที่จำหน่ายนม ขณะนี้ได้ดำเนินการนำร่องในพื้นที่ ๖ จังหวัด เพื่อศึกษาความเหมาะสม คือ สระแก้ว ราชบุรี นครปฐม เชียงใหม่ และพัทลุง ที่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีปริมาณน้ำนมดิบและโรงงานแปรรูปนมเพียงพอสำหรับผลิตจำหน่ายให้แก่เด็กนักเรียน และในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่ไม่มีน้ำนมดิบเพียงพอ จะใช้จากแหล่งเลี้ยงโคนมและโรงงานแปรรูปนมใกล้เคียง ทั้งนี้ เพื่อให้การผลิตและจำหน่ายนมกระจายอยู่ในเขตท้องถิ่นตนเอง สำหรับราคาซื้อขายนมโรงเรียน ทางหน่วยงานเจ้าของงบประมาณได้มีการกำหนดราคากลางไว้แล้ว ส่วนกรณีการผูกขาดที่กำหนดให้ผู้ประกอบการเพียง ๘๐ รายเท่านั้น ที่จำหน่ายนมโรงเรียนได้ เนื่องจากที่ผ่านมาตั้งแต่เริ่มโครงการก็มีผู้ประกอบการจำหน่ายนมไม่เกินจำนวนนี้ และหากมีผู้ประกอบการรายใหม่สนใจก็สามารถเข้าร่วมโครงการได้ โดยมีหนังสืออนุญาตในการผลิตและเลขทะเบียนอาหารจากคณะกรรมการอาหารและยา และแหล่งรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในประเทศ

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า ในการจัดเขตพื้นที่จำหน่ายนมในจังหวัดนำร่อง ๖ จังหวัด และจังหวัดอื่นๆ รัฐบาลได้มีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มีการจำหน่ายนมแก่ทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง โดยมีคณะกรรมการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับพื้นที่และส่วนกลาง

นอกจากนี้ในส่วนของการกระทรวงศึกษาธิการยังได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดตั้งงบประมาณโครงการถ่ายโอนอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ จำนวน ๒๓๐ วันๆ ละ ๕ บาท ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ มิลลิลิตร ต่อวัน ให้นักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๔) ทุกคน โดยเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่นักเรียนต้องได้รับการดูแล ได้รับบริการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษาจำนวน ๒๐๐ วัน และยังมีงบประมาณเพิ่มเติมให้ในช่วงปิดภาคเรียนอีก ๓๐ วัน ทั้งนี้ เมื่อถ่ายโอนงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ตามโครงการถ่ายโอนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน

การกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยโอนบริการสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๔ และในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้จัดซื้อนมตามมาตรฐานที่กำหนด และจะต้องดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย และซื้อนมจากบริษัทที่องค์การอาหารและยา รับรองมาตรฐานคุณภาพ และได้รับใบสิทธิจำหน่ายนมจากปศุสัตว์ในการจัดซื้อจัดจ้าง สถานศึกษาจะมีการดำเนินการดังนี้

๑. ส่งผู้แทนเข้าไปร่วมดำเนินการ
๒. ทำหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในช่วงระยะของการเปลี่ยนผ่านงบประมาณ และในฐานะที่สถานศึกษามีประสบการณ์ในการจัดซื้อนมโรงเรียนมาก่อน
๓. เมื่อจัดซื้อนมได้แล้ว สถานศึกษาจะประสานข้อมูลจำนวนนักเรียน เพื่อขอรับนมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรายวัน รายสัปดาห์
๔. การแจกนมให้นักเรียนดื่มรายวัน สถานศึกษามีครูประจำชั้นดูแล การดื่มนมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยจะให้ดื่มนมหลังจากการรับประทานอาหารกลางวันแล้วเป็นเวลา ๑ ชั่วโมง เพื่อให้อาหารกลางวันย่อยแล้ว จึงแจกจ่ายนมให้นักเรียนดื่ม
๕. กรณีที่ครูพบว่านมบูด นมเน่า นมไม่มีคุณภาพ นักเรียนไม่ยอมดื่มหรือดื่มแล้วมีอาการท้องเสีย สถานศึกษาจะระงับการดื่มทันที และประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้จัดซื้อ รวมทั้งเร่งส่งตัวอย่างนมให้กับกรมปศุสัตว์ อำเภอ จังหวัด หรือกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อส่งตรวจคุณภาพทันที ต่อจากนั้นสถานศึกษาก็จะรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ เพื่อประสานการแก้ไขปัญหาในระดับนโยบายต่อไป

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า มาตรการควบคุมคุณภาพนม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมปศุสัตว์จะเข้าไปสุ่มเก็บตัวอย่างนมโรงเรียนเป็นประจำทุกสัปดาห์โดยจะสุ่มเก็บ ณ จุดปลายทางคือที่โรงเรียน หากนมของผู้ประกอบการรายใดมีคุณภาพต่ำหรือมีการปนปลอมก็จะมีหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้ซื้อให้ยกเลิกสัญญา และจะยกเลิกการรับรองผู้ประกอบการรายนั้นทันที และเพื่อที่จะให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นระบบที่มีความยั่งยืนและมีระบบการตรวจสอบที่สามารถตรวจสอบระบบการปฏิบัติงานได้ทั้งระบบ (check balance) อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานนมพร้อมดื่มแบบยั่งยืนร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตรวจเฝ้าระวังทั้ง ณ สถานที่ผลิตและสถานที่จำหน่าย (โรงเรียน) ทั้งนี้ สถานที่ผลิตต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๕๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ และการตรวจเฝ้าระวัง ณ โรงเรียน ได้บรรจุไว้ในแผนการตรวจเฝ้าระวังประจำปี นอกจากนี้

ยังมีการดำเนินการสนับสนุนอื่นๆ อีก ได้แก่ โครงการพัฒนาสถานที่ผลิตนมพร้อมดื่มตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหารเพื่อมุ่งสู่มาตรฐานสากล (Codex) การแต่งตั้งอนุกรรมการระดับจังหวัดตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพนมโรงเรียน ทั้งนี้ การตรวจวิเคราะห์คุณภาพมาตรฐานนมด้วยวิธีเบื้องต้นสามารถดำเนินการได้โดยปศุสัตว์เขตหรือสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งหากผลการตรวจวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่า มีแนวโน้มไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ สามารถส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์ยืนยันได้ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อใช้ประกอบการดำเนินการตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหรือสาธารณสุขจังหวัดต่อไป